

Beslutningsforslag nr. B 27. Fremsat den 23. oktober 1997 af Jan Køpke Christensen (FP), Tom Behnke (FP), Aage Brusgaard (FP), Niels Højland (FP) og Kirsten Jacobsen (FP)

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af modersmålsundervisning i den danske folkeskole

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag, der sikrer, at al offentlig støtte til modersmålsundervisning i folkeskolen stoppes.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 91 fra folketingsåret 1994-95, jf. Folketingstidende, Folketingets forhandlinger side 3969, 4400 og 6341, Tillæg A side 2550 og Tillæg B side 787 og en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 65 fra folketingsåret 1996-97, jf. Folketingstidende, Folketingets forhandlinger side 1897, tillæg A side 1985 og 1983.

Folkeskolelovgivningen forpligter kommunerne til at tilbyde fremmedsprogede/tosprogede elever modersmålsundervisning. Denne forpligtelse er en urimelig skatteyderfinansieret byrde, som tilmed har en indirekte forringende indvirkning i folkeskolen.

Forslagsstillerne har tidligere fremsat forslag om, at det skulle være op til kommunerne selv at bestemme, i hvor høj grad de skulle tilbyde modersmålsundervisning. Mange kommuner havde igennem længere tid givet udtryk for at være utilfredse med at skulle tilbyde modersmålsundervisning. Hensigten med forslagene var derfor en forventning om, at det i det mindste ville begrænse modersmålsundervisningen, fordi kommunerne simpelt hen ikke kunne se rimeligheden i forpligtelsen.

Da der ikke var flertal for at fritage kommunerne for forpligtelsen til at tilbyde modersmålsundervisning af fremmedsprogede/tosprogede børn, fremsættes der nu forslag om helt at afskaffe offentligt finansieret modersmålsundervisning i folkeskolen. Det skal ikke opfattes som et indgreb i kommunernes ret til selvstyre. Det er udtryk for, at modersmålsundervisningen af fremmede elever alt for længe har belastet skatteyderne.

Det er på tide, at udgifterne justeres i forhold til samfundets reelle behov. Der er ikke længere råd til det hele. Når en del af det danske velfærdssystem bliver truet, må der omprioriteres. Når for eksempel sygehusene, plejehjemmene og folkeskolen fattes penge, skal de komme fra et sted, hvor de gør mindre gavn.

Forslagsstillerne mener desuden, at modersmålsundervisningen har en indirekte forringende indflydelse på folkeskolen generelt. Modersmålsundervisningen sker på bekostning af danskundervisning. »Undersøgelser har vist, at 80-90 procent af indvan-

drerbørnene ikke taler ordentlig dansk, inden de begynder i skolen«, jf. Berlingske Tidende den 5. august 1997. Dårlige danskkundskaber er med til at sænke niveauet i en lang række folkeskoleklasser. Det er i høj grad et handicap for elever og lærere. Ser vi 10-15 år tilbage, var det en naturlig ting, at alle kunne tale og forstå dansk, når de startede i første klasse. Sådan er det ikke i dag. Her giver en del af børnene fremmøde uden at have et almindeligt kendskab til dansk. Det kommer til at præge de enkelte klasser, at en del af eleverne først skal lære almindeligt dansk, før de kan tage fat på det egentlige pensum. Det må nødvendigvis sænke hele klassens niveau.

Fremmedsprogede børns danskkundskaber er ved skolestart alarmerende dårlige. Formanden for kommunernes undervisnings- og kulturudvalg, miljøkonsulent S.E. Hermansen udtaler: »Ud af 871 tosprogede børn, hvoraf nogle faktisk ikke er tosprogede, men næsten kun taler deres eget sprog, får 723 ekstra støtte i skolesystemet, og tallet har været stigende i de senere år«, jf. Kristeligt Dagblad den 30. januar 1996. Berlingske Tidende orienterer den 21. februar 1996 om, at ud af tilmeldingerne til børnehaveklasserne i Høje Tåstrup Kommune kan 23 ud af 25 tilmeldte tyrkiske børn ikke tale dansk, når de starter i skolen efter sommerferie (af de godt 30.000 fremmedsprogede skolebørn i Danmark stammer knap en tredjedel fra Tyrkiet).

Kommunerne er rystede over de manglende danskkundskaber, der øjensynligt ikke er blevet bedre, selv om et stigende antal tosprogede børn tilbringer dagen blandt danske børn inden skolestart. 18 procent af de fremmedsprogede/tosprogede børn i Ishøj har gået i daginstitution, og i kommunen vurderer man, at under halvdelen af dem kan tale dansk, når de begynder i skolen, jf. Jyllands-Posten den 23. september 1996.

Det viser, at størstedelen af disse fremmedsprogede børn i høj grad dyrker deres modersmål i hjemmene og ofte på bekostning af de danskkundskaber, som de burde være i besiddelse af ved skolestart, både for at kunne indlære forskellige fag ud over dansk, men naturligvis også for ikke at stille de dansksprogede

elever ringere. Som situationen er i dag, er de fremmedsprogede elevers manglende danskundskaber til meget stor og uacceptabel belastning for klasseni-veaue og for de enkelte elever.

Fortalere for modersmålsundervisning vil sikkert fastholde, at forslaget om at afskaffe modersmålsundervisning negligerer internationale aftaler. Det gør det ikke. Modersmålsundervisning anbefales kun af UNESCO og Europarådet. Det fremgår af et EF-direktiv fra 1977, at medlemsstaterne skal træffe egnede foranstaltninger. Derfor er Danmark i sin gode ret til at mene, at modersmålsundervisning kan finde sted som et privat initiativ, som interesseorganisationer og forældre kunne varetage ganske udmærket.

Det er forslagsstillernes holdning, at det er en misforståelse, at folkeskolen overhovedet underviser i andet end de traditionelle fremmedsprog.

Forslagsstillerne mener tilmed, at det er en udokumenteret påstand, når sprogforskere, eksperter og interesseorganisationer udtaler sig om, at modersmålsundervisning er vigtig for tillæring af dansk.

Forslagsstillerne mener ikke, at det er en offentlig opgave at undervise flygtninge og indvandrere i deres respektive modersmål. Det er og må være et område, som forældrene, hvis de mener, det er vigtigt, kunne varetage, eventuelt med hjælp fra frivillige og interesseorganisationer. De økonomiske ressourcer, der spares ved et stop for modersmålsundervisning, vil herefter kunne bruges til at intensivere danskundervisningen for de fremmede børn i folkeskolen, eventuelt ved rene fremmedsprogede klasser.

Skriftlig fremsættelse

Jan Kørpe Christensen (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af modersmålsundervisning i den danske folkeskole

(Beslutningsforslag nr. B 27).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.